

סיכומים

רשימת הגזרות והמאפיינים העיקריים של כל גזרה

גזרת השלמים - כל עיצורי השורש נמצאים במילה, והם נוטים על פי הניקוד הקבוע של הבניין, ללא שינויים.

לדוגמה: כָּבַס, שורש כ-ב-ס

דגמים שכדאי לזכור: יִשְׁפֹּט = נפעל (חיריק+ קמץ+ דגש)

פָּעַר = קל (פֶּעוּל=קל)

הִסְתַּמֵּן, הִזְדַּקֵּן, הִצְטַדֵּק, הִתְמַם = התפעל

גזרת המרובעים - ארבעה עיצורי שורש, נוטים רק בבניינים: פועל והתפעל.

לדוגמה: תִּרְגַּל, שורש ת-ר-ג-ל

דגמים שכדאי לזכור: פָּרְסָם = פיעל

פָּרְסָם = פועל

הִתְפָּרְסָם = התפעל

גזרת נפ"א - שורשים ש-פ' הפועל שלהם היא א'.

לדוגמה: אָמַר, שורש א-מ-ר

הדגם המאפיין גזרה זו: צורת עתיד בבניין קל = יֹאמַר ובגוף מדבר: אָמַר.

גזרת חפ"נ - שורשים ש-פ' הפועל שלהם היא נ'. נוהה שורשים אלה לפי הסימנים:

*חסרה אות שורש. *יש דגש חזק אחרי המוספית התחילית.

לדוגמה: הִבִּיט, שורש נ-ב-ט

דגמים שכדאי לזכור: הִכִּיר = הפעיל

הִכִּר = הופעל

נִכַּר = נפעל

יִסַּע - קל (ובציווי = סע)

גזרת חפי"צ - שורשים ש-פ' הפועל שלהם היא י', ואחריה -צ'. נוהה שורשים אלה לפי הסימנים:
*יש צ' אחרי המוספית, ובה דגש חזק.
*אחרי ה-צ' תבוא אחת מאותיות **ב' ק' ע' ת' ג' ר'**.
לדוגמה: הָצִיב, שורש י-צ-ב.

גזרת נל"א - שורשים ש-ל' הפועל שלהם היא א', והם נוטים בכל הבניינים, כמו בגזרת השלמים.
לדוגמה: נָבֵא, שורש נ-ב-א.
שורשים שכדאי לזכור:
מילים השייכות לבניין קל, שבהן ה-א' מוחלפת ב-י' עקב אנלוגיה לגזרת נל"י/ה:
קָרוּי, נָשׂוּי, סָמוּי, חָבוּי, מְצוּי (קני"ס ח"ים)

גזרת נל"י/ה - שורשים ש-ל' הפועל שלהם היא ה', ובהטיות הופכת ל-י' או ל-ו'.
לדוגמה: הִפְנָה, שורש פ-נ-ה
שורשים אלה נוטים בכל הבניינים, כמו בגזרת השלמים.
שורשים שכדאי לזכור:
שורשי "גן כתם" שבהם יבוא מפיך ב-ה', והם אינם שייכים לגזרה זו:
ג-ב-ה, נ-ג-ה   כ-מ-ה, ת-מ-ה, מ-ה-מ-ה

גזרת נפ"י/ו - שורשים ש-פ' הפועל שלהם היא י'.

דגמים שכדאי לזכור:

הוֹרִיד - הפעיל

הוֹרַד - הופעל

נוֹלַד - נפעל (ובעתיד: יְנַלַד)

הִישִׁיר - הפעיל

יִישַׁר - קל

גזרת נע"ו - שורשים ש-ע' הפועל שלהם היא ו' או י'.

לדוגמה: הָרִיץ, שורש ר-ו-צ

דגמים שכדאי לזכור:

קם - קל

הָקִים - הפעיל (אין דגש אחרי התחילית, בניגוד לחסרים).

נְסוּג - נפעל

הוֹקֵם - הופעל (יש לבדוק הטיה בהפעיל)

קוֹמֵם - פיעל.

קוֹמֵם - פועל

הִתְקוּמֵם - התפעל

גזרת ע"ע - שורשים ש-ע' הפועל שלהם ו-ל' הפועל זהות.

לדוגמה: הָאָט, שורש א-ט-ט

דגמים שכדאי לזכור:

סב - קל (פתח ב-פ' הפועל, בניגוד לקמץ בגזרת ע"י/ו).

הִסָּב - הפעיל (אין דגש אחרי התחילית, בניגוד לחסרים).

נְסָב - נפעל (פעלים נוספים: נָדַם, נָמַק, נָמַס)

הוֹסָב - הופעל (יש לבדוק הטיה בהפעיל)

האות האחרונה מופיעה פעמיים, כמו בגזרת נע"י/ו.	}	סוֹבָב - פיעל
		סוֹבָב - פועל
		הִסְתוֹבָב - התפעל

העיצורים הגרוניים - א' ה' ח' ע' (ר')

דגמים שכדאי לזכור:

פִּרְק = פיעל (צירה ב-פ' הפועל)

פִּרְק = פועל (חולם חסר ב-פ' הפועל)

יִחְשָׁב = נפעל (צירה בתחילית, ואחריה קמץ באות גרונית)

הִאָּכַל = הופעל (שני קמצים קטנים ברצף)

הערה המילים: מַר, צַר, קַר שייכות לגזרת ע"ע, ובשל תהליך של תשלום דגש הן מנוקדות בהטיות בקמץ,

בדומה לדגמים של נע"י/ו.

*מְרִים - שורש מ-ר-ר   *צָרָה - שורש צ-ר-ר   *קָרִים - שורש ק-ר-ר